

Հաղթանակը հաճախ Զար-
դեպիսի վի ձուսման իրրեսի կիւն
իւրի բապ օլաւնուր 7.12.
Սեպտեմբրի պուրա իւրն բեշին 60
Այլ արդար 35
Սեպտեմբրի բեշին բաշար իւրն 85
Այլ արդար 45
Բօսրա իւրն բեշին պիգի ալիտ տիւր
90 պուրա բօսրա բուրա 80
պուրա գապուր օլաւնուր
15 կիւնիւր Գիւսիս 60 քր. տըր:

ՄԵԶՄՈՒԷՄԻ

30 րարս

ԱԻՊԱՐ

30 րարս

مجموعة اخبار
لك اوغلي تقسيم جاده - نومبر 70

DIRECTION
DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Pera 65

Հաղթանակ միւթնալիզ խուսուսալի իւրն ՅՈՒՂԷՍԷՍԻՍ ԹՕԼԱՅԵՍԷՍ միւրաւարտ օլաւնուր - Իտալիայի Պէտրոստա ձաւալի քէպիւրտէ Ն. 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 18 ՄԱՐՏ

ՄԵԾ-ՊԱՅԲԻ ՆՕԹԵՐ

ԱՂՕԹԲԸ

Յաւատանք չարչիւնքներու մէջ
բանտուած սրտին ու հոգիին թօթա-
փումն է այդ, սլացումը մտքին գէպ
ի կէտ մը՝ որուն հանգէպ կը զգայ
իր ճղծիմութիւնը և կը խոնարհի,
կը ծնրադրէ՝ լսել տալու համար ա-
նոր իր ցաւն ու տենչանքը, որ հեշտ
գիւրիւնդ խառնուումը մը շոգիացած՝
խոնկի դարձող արձիկ գոլորշիներով
կը բարձրանան վեր, աստուածային
հեքիոտ անէացումներու մէջ թաղե-
լով աղօթողը:

Աղօթքն այն հոգեկան բուռն
պէտքն է զոր կ'ունենայ մարդ իր
ամենէն գեղեցիկ մասնաւորութիւն
մէջ իւր, անդիմադրելի պէտք մը իր
զգացածն ըսելու, իրեն պատահածը
պատմելու: Սփոփանք մըն է որ կը
գտնէ՝ բանալով իր սիրտը ուրիշի մը,
բարձրագոյն էակի մը մանաւանդ,
որի կ'ակնկալէ դարման մը իր
ցաւին: Ու լայն կը բանայ զայն, կը
դարձնէ անոր ամէն մէկ էջը, որոնց
մէջ արիւնք կը զնայ և որոնցմէ կը-
րակ կ'ելլէ, կը յայտնէ իր իղձերը,
և այսպիսի բաւական է, որպէս զի
քիչ մը չունէ՝ արեւն իր հեղձուցիչ
շնչատուփին մէջ:

Կեանքի յուսահատութեան խեղ-
ճեցող վայրկեաններուն, ուր մարդ
ակամայ շրջանահատէրեան սառեցող
կայր խառնարին մէջ կը խառնափէ իւր-
լակողոյն, խառնար մը՝ որուն հեռա-
պատկերն իսկ բաւական է մաղբող-
անկեցնելու, աղօթքը՝ երկնային ինք-
նամուտացումի մը մէջ՝ զլուխդ պայ-
թեցնող գաղափարներու ալեկոծը կը
հանդարտեցնէ:

Մարդուն կեանքին մէջ կը պա-
տահին անանկ ըրպէսներ, ուր սեւ սեւ
խորհուրդներու խելացնոր գանդիւրին
մէջ կ'ընտանձէ՝ կատարեալ ապուշ մը
կը դառնայ: Կեանքի ու մահուան
գաղափարներ իրենց ամենէն դառն
գոյններով կը նկարուին իր աչքերուն
առջեւ, աշխարհ բոլորովին չփոթե-
րելոյ մը կ'առնէ և յոռետեսի կէտ
փիւստիւրայական, կէտ տխրասկան
ըմբռնումներ, իրենց ամբողջ խառ-
նաշփոթութեամբն ու հակասակա-
նութիւնով կը թխմուին անոր գըլ-
խուն մէջ որ պզտիկ, շատ պզտիկ
կուգայ զանոնք գրկելու: Ու պոռթ-
կումի ծայրայեղութեան մէջ կը նըշ-
մարէ ան մեռելատիպ ուրուականը
Յուսահատութեան որ իր չոր ու ահ-
ռելիօրէն տեւէ կ'մախքը կը պտըտ-

ցընէ գերեզմաններու խոնար մու-
թին մէջ: Ու ինչպէս երկինքներու
Պատգամին ահեղ ձայնը կը գոռար
շարունակ ձիւնին, հոգին ու անձրե-
ւին մէջէն, լեռնէն ու ձորէն, ծովէն
ու ցամաքէն յաւիտենական անէծքը
Ահազվերիւս Հրեային, « — Բալէ՛,
քալէ՛, քալէ՛, ես ալ պիտի կըրկե-
նեմ այդ թշուառ յուսահատին՝ սա
գերեզմական դարմանը իր ցաւին: —
Աղօթէ՛, աղօթէ՛: »

Աղօթքը այն վերջին ապաստա-
նարանն է ուր կը դիմէ մարդ՝ զըտ-
նալու համար ահազին բոց մը յոյ-
սի: Տառապիւլ տանջութիւն յուսա-
հատի ու յետոյ աղօթելու, ահա ինչ
որ ամէն օր կը տեսնուի և ինչ որ
ամէն մարդ գիտէ անձնական փոր-
ձառութեամբ:

Բօլ վերէն, խորհրդապաշտ դըպ-
րոցին այդ հզօր ներկայացուցիչը ու-
րուն մէկ քերթութեան մէջ աւելի
յոռետեսութիւն կայ քան թէ գեր-
մանացի Յուսահատութեան վարդա-
պետին ամբողջ հիւանդ փիւստիւր-
յութեանը մէջ և որ ամբողջ հա-
տորներ գրած է՝ խորհրդապաշտ-
յոռետեսի խնդուխեղառ ցաւը ու-
տուքներով, հատորներ - հայհոյու-
թիւնով լեցուն - զոր դժբախտ այ-
լասերածի մը ցաւին ու տառապան-
քին փոխանցները կը նկատեմ լոկ,
իր անհաւատի աղտոտ կեանքը, թըշ-
ուառ ու աղքատ, աշխարհին ամէ-
նէն զգուշի ու գարշահոտ տիղմե-
րուն մէջ տապալակելով քաշքշիէ ետք,
յանկարծ, օրին մէկը, կը թօթափէ
իր ամէն վարանումները, ու ան որ
իր ապականութեան անյատակ ան-
դունդին մէջէն, անլուր աներեսու-
թեամբ մը ու ատելութեամբ բոլոր
թափով՝ երկինքը կը թքէր և ա-
նէծքներ կը խորթար՝ խղճող գա-
ղանի կցկտուր խելթիւններով, վեր
կ'առնէ իր վախկոտ գինովի աչքե-
րը ու անհամարձակութեան դող-
դղացող ձայնով մը՝ իր անցեալ կեան-
քին համար, ըրածներուն համար,
գրածներուն համար, գերեզմական
զղուումի մը անէացումին մէջ, կը մըր-
մընջէ՝ իր խորհրդապաշտ բանա-
տելի հոգիին բոլոր թրթռումնե-
րով: « — Մեղա՛յ, Տէր, մեղա՛յ: Ու
իր ամբողջ գործերուն մէջ անմահ
հրաշակերտներն են իր Զղլումին տըլ-
րազդեցիկ բանաստեղծութիւնները
ուր զգայնիկ խորհրդապաշտ անուշ
աղօթքներն ու միմունքներն են —
մեղալի աղօթքներ ու պաղատանքի
միմունքներ — որ կը թրթռան՝ եր-
բեմն բուռն ու երբեմն մեղմ:

ն. Թ.

ՄԵԾԱՅԱԹ ԽԱԹԵՐԵՐԻ

Բ.

ՏԷՆԻՉՏԷՄԱՆԻՍԻ

Իւր պահարան մէջ իսկի ֆէյլա
ֆէյլի օլան մայիս այլնըն Ձնարտա,
իսկնտէրիէնէ կիտէն պիւր խըտիվի
վաբօրու իշինտէ պոլյունուրտում:
0 կիտէ մահիթապ օլաճաղընր տիւ-
շինէլէք, կիտէ եարընընտան գիւտա-
տէ ույդուսուզ կէշիրմէի նիւէթ
իթտիմ: Հրֆլիւս օրհնէ գալափտի-
նէ մուխալիֆ օլան պու ույդուսուզ-
լուղու թէլաֆի իտէնէք եղվաղա
նայիլ օլաճա՛ղ մը իտիմ: — Պունա
կէտնիւմ էմին իտի, չիւնքի պէլմ
պաշտան պաշա պիւր խնտալիւնտի
չէվք ու թուրէպ իշինտէ օլաճաղան
պաշա, վիճուտի հէնէնտան կէ-
թիրմէք թապիկաթընտա օլմանան
պիւր սէյրաէն միւթէհասսիլ ինպի-
ոաթը ֆիքրին՝ հէր հալտէ սըհէթ-
տէ հիւսնի թէհսիլի իտէնէլի մու-
հաղգաղ իտի: Ազամ թէգարիւպ
իթտի կիւնէ՛ սէվթի դարպը էլվա-
նը պէտիա իւն եալըղլաեա եալ-
աղլաեա չէքլալի կիթտի: Վաղըթ
հարէքթի իթտի Գաթթալար, թայ-
ֆալար, եօլուլար, հասըլը պիւթիւն
վաբօր խալըլնտա, խէվֆի ու սապըր-
սըղըղա պէնգէր պիւր նէվ թէլաշ
իւլմանան օլմահա, վէ մաշիէ մախ-
սուս մաքիւրալը շաղըրտամեա
պաշալար: — Թա՛մ տալթ Կտէ վա-
բօր լէնէլէլէլիլի ալտարա, — սաթ-
հի նաղարան ինտիմէ օ գաւտար
տէնէլսիլ օլան պուղու կիպի պիւր
ծիսմի պէրհալանըն գուվէլի խա-
րիկ իւլատէսի սէվթիլէ, — հէր տիւր-
լիւ մէհալիք վէ ֆէլաքթիլէլէլէ կէօ-
եիւս կէրմիլ պիւր արալան մաղաւըն-
տա երիւրմէնէ պաշալար:

Պիտաեթիթիտէն պէրու խաֆիֆ
խաֆիֆ էսմէքտէ օլան նէսիմի լա-
թիֆ՝ վաբօրն աղըր սալլանթըն-
տան զաթէն աղաճը պիհուղըր օ-
լան եօլուլարը իւլիթտիւրէլէք,
նիհաեթթի ոտաթ 3է տօղրու ճիւմ-
լէսիլի եաթալա կիւրմէկէ մէհպուր
իթտի:

Պանա կէլիւնէ, ույդունուն հիւ-
ճումընա մուգալմէթիտէլէք, կիւ-
կէթթէնէ չըգվէլէրտիմ: պիւր միւտ-
տէթ էթրաֆը տիւնէմէնէ գօհուլ-
տում: հաղըգթթ օրթալըք՝ վէլվէ-
լէի եկկըտան խալի օլուպ, վաբօ-
րըն մաքիւրալըն մախսուս օլան
աղըր թրազգալարտան վէ եարըպ
կէլտիլի սուլարըն շարըլթըրնտան
պաշա սէս իշիտիլմէեօր, վէ էօթէ-
տէ պէրիտէ մուսալաղ չըրաղլարըն

զաիֆ ընդլարընտան զալըր ճալիպը
նաղար պիւր շէյ կէօրիւլմէեօրտու:
Թէֆէրիւնէ զաեթթ էլվէրիլի պիւր
եէրտէ մէվլու պուլունան գանաթէ-
եէ եէրլէշտիմ: պիւր հըրսը մախսու-
սը զէվք իւն տէրեաեա տօղրու աթ-
ֆը նաղար իթտիմ: նէ՛ պաղսամ:

Փանօսը գուտրէթ - իպթիսամը
գամէր, — թաթըլ վէ սիւտ ընէլիլ ը-
չըղլարըն մէպղուլէն տէօքթէք,
տէրեալը թէպէլիլի իթմիլ պիւր
կիւմիւլ մասէնի հալիւնէ գօյմաղա,
իշինտէքի հայվանաթը մաիեթիլ պիւ-
լէ պիւր սուրը շաթարթէլէ դարգ իթ-
միլ իտի: Արաղըգաւ, էսիլթիսի ա-
հէսթէ պիւր ըրեղկեար, սու երեղիւ-
նիւ օղլաեօրտը քի, պու սըրտա
հասըլ օլան մաի աթլաւս իսթիւն-
տէքի բարաղ կիւմիւլ բուլար գա-
տար ուֆաղ ուֆաղ մէվէլէլէլէ (տալ-
ղա) զիւպը գամէրէ գարըլ պիւր ան-
տէ պիւր շէքլի մուճիլ պաղլաեան
իւնքեալէրի սէյր իտիպ տէ գան-
մաղ, վէ պու սիւքիւնէլթի տէմի
մէսուտըն պիւր խալիլ զէման ուզա-
եըպ կիթմէսիլի արղու իթմէլէք
իմքեան խալիլիտէ իտի:

Հէլէ կէօք երեղիւնիւ էն մահիլ
միւնէքեալլէրի հալարն իտէնէք սու-
րէթտէ նաղլ վէ թէքիւն իտէն միւ-
շաշա զիւսալը՝ չըպուղ չըպուղ տէր-
եաեա տօղրու աթս իթմէլէլէ, թա-
պիլի նուրանի գանտիլլէր վէ ալի-
զէլէլ թէշէքթիլիլէ գօհուլմուլ իտի:
Վաբօրմըլ իտէ, — պու տէրէնէ
ոէֆաթթիլլէր օլան աէրեա իշինտէ,
սիւտանէթի Պարիւնէ միւթէվէքթիւլ
պիւր հալտէ իլէրուէ տօղրու աթ-
լալաղաւ, վէ աթլաղըգա, իշինէ
պարընմըլ օլան եօլուլարըն մա-
հէլլի մաղսուտա եաղլաշաղըմաղա
տէվամ իտիեօրտը:

Պէտաիլ թապիլիյէտէն հասըլ
օլան պու լուհէրիլլէր էգվաղ (զէվք-
լէր) իշինտէ սէրմէսթի սէֆա իքէն,
խալաղը ճիհաննէ էղէլիլէլէ վէ է-
պէտիլէլիլի միւլէյիտէն ճէլի պէ-
րահիլտէն օլան ապաղը մութլաղա
իլէ պահըլ պիղաղարըն — պիւր պիւրիւն
միւսապըլ — տէհէթիլ նամիլմէնա-
հիլիլի նաղարը ֆիքրէթի գասիւրա-
նէմի ճէլալ իթմիլ իտի:

Աշաղըեա պաղտըմ: հատա ու գը-
եաա գապուլ իթմէլէքթիլիլէլէլի պիւր
ճիսմի մաի իլէ ճէվիլի հալաեթիլի
իթտիքտէն սօնրա, պունճա տէրեա-
լարը էօրթմիւլ գուշաթմըլ օլան մա-
հիթապը, պաշ եօղարը նիկեա՛հ իթ-
սէմ, օլ գաւտար ճէսիմ վէ աղիմէճ-
րամը միւնիլիլ շամիլ օլան նիհա-
եէթիլիլ ֆէղալը ասիւմանը կէօրիւ-
եօրտում: Իւլ հատաղը բաեանսըլ

Ի վերջում հասնում էին իրենց հորերը, բաժնիք հիշ-
վածքները՝ Գորգանի մագաղաթեան առաջին
գրքի չղարարվածքը և նրա ինքնիշխան տիրույթի
հիշվածքները, ծառան աղվիճիկին հայտնա-
բերան միջառանձին իրավիկաները, աղվիճիկ
միջառանձին տնտեսական հարցի աղվիճիկին
հիշվածքները տիրույթի մագաղաթի պիր մուշարտ-
ից գուշարի տիրույթի մագաղաթի հիշվածքները։

ՀԱՅԵՆԱՆԸ ԹԷՆԵՍՄԻԻՄ ՊԻՐ ՂԱՅՊ. —
Իսթանպուլուտա պիթէրի հանրնտա չըսա-
լըք իսէն 14 եալալըրնտա Յոլսէի իսմիյ-
նիստէ պիր էրմիլի չօճուղը, չըգա ճուս.
իրթ. կիւսիւ հաթիվաղըրու, ալալ խաշե-
սիւնէ կէմիլ, զէ իրթէրի կիւսիւ էլվիստէն
տալշարէ չըլմիշ օաղըր հալաշ, պիր տախի-
ալալէթ իթմմիշ տարու Սիւքտաւըր ֆա-
սիլեաթը իճապ իսէն մաշէլէթէ մուրա-
հաթթ իթմիշ իսէ տէ, հէնուղ պիր էսէթ
հոշուր իթմմիշ տարու

